

ИНТЕРВЮ С ДЖОН ПАЛМЪР ОТ ЦЕНТЪРА ЗА ЕВРОПЕЙСКА ПОЛИТИКА

Публикуван на: 01-12-2006

Източник: [Портал Европа](#)

Членът на УС на авторитетния Център за европейска политика (ЕРС) Джон Палмър е в България за участие в конференция, организирана от IPRA-България, на тема "PR в Европейския съюз - предизвикателства и възможности". Официалното откриване е от 10.00 часа на 1-ви декември в зала "Мусала" на хотел "Хилтън". В рамките на конференцията г-н Палмър ще изнесе лекция на тема "Комуникациите в Европа - нови предизвикателства и възможности". Лектори на конференцията са специалисти с дългогодишен опит в сферата на PR в Европа и по света, като Чарлз ван дер Стратен, Джон Палмър и Ричард Лининг.

"С предстоящото присъединяване на България към Европейския съюз през януари 2007г., напълно осъзнаваме все по-нарастващата нужда от професионализъм в сферата на PR. Участието в този семинар е изключителна възможност за среща с едни от най-изтъкнатите специалисти в областта на PR и усъвършенстване на професионалните познания пред прага на присъединяването ни към Европейския съюз" - се казва в прес-съобщение на организаторите от IPRA-България.
По този повод Огнян Бояджиев от Портал ЕВРОПА се среща с Джон Палмър в аванс и потърси неговото мнение по актуални въпроси на европейската интеграция:

Г-н Палмър, България отваря досиетата си тези дни. Вече ще знаем за чистото минало на публични фигури начело с президента. Какво мислите за факта, че сред тези фигури попадат и шефовете на PR агенциите?

Всички страни, преминали от авторитаризма към демокрацията, имаха същия проблем с агентите на тайните си репресивни полиции. Всяка страна си решава сама как да се справи с това "наследство", не може да има предписания от ЕС по този въпрос. Българите сами трябва да преценят как да се помирят със своето минало, с истината за него. Отварянето на досиетата трябва да се прави внимателно, спазвайки стриктно законовите разпоредби. Защо шефовете на PR-агенции са включени - не зная; нямам представа какво съдържат вашите досиета... Когато има извършени престъпления, истината трябва да се знае. Когато, от друга страна, се нарушават човешките права с отварянето на досиетата, това може да се отнесе до съда по правата на човека. Рекламните агенции, фирмите за връзки с обществеността - и техните собственици - по никакъв начин не бива да се изключват от общото правило за прозрачността.

На конференцията в петък говорите за комуникациите в Европа, за новите предизвикателства и възможности. Какви са те?

Гледам на това от политическа, а не от пазарна гледна точка. ЕС сам по себе си е безпрецедентен от историческа гледна точка, не можем да сравним неговото създаване и развитие с други процеси от този вид, случвали се преди. Създаването на общество, споделящо своя суверенитет, е напълно нов експеримент в историята на човечеството. То има огромни последици за Европа и за целия свят. Но ние имаме проблем, и той е в старостта на този процес: на цели 50 години. През първите пет десетилетия всички знаеха защо правим тази общност. Сега обаче новите поколения - и новите държави - сякаш повдигат нови проблеми. Всичко това означава, че въпросът - защо и как правим всичко това в Европа - трябва да получи нов отговор... Търсим нови аргументи - не можем да използваме същите, които бяха в сила преди половин столетие. Според мен главният аргумент за днешния ЕС, който трябва да се комуникира, е - как се справяме с глобализацията: икономически, политически и като устойчиво развитие. Ясно е, че ЕС трябва да комуникира на своите граждани какво прави и защо го прави. Лично аз не вярвам, че съществува някаква брилянтна комуникационна стратегия, която отведнъж да реши всички проблеми на ЕС. Европейските граждани ще станат съпричастни към европейската политика, само ако видят на практика как техният глас формира политиката. В момента ни липсва достатъчно широк спектър политически избор за посоката, която ЕС трябва да поеме. Трябва да се създадат европейски политически партии - подчертавам, европейски - които да дават реален избор на гражданите: каква да е Европа - по-социална или по-пазарна, по-приближена или по-отдалечена от Америка, по-зелена или по-малко зелена... и пр. Сега съществуващите партии в европейски мащаб са в ембрионален стадий, все още те са твърде пряка функция на националните партии. Националната политика обаче няма много общо с политиката на европейско ниво.

Европейските партии са в Европейския парламент - значи и той е ембрионален, така ли?

Европарламентът вече има повече правомощия и те може още да се увеличат, ако се одобри под една или друга форма новият Договор. ЕП обаче има една огромна слабост: той единствен не излъчва членовете на изпълнителната власт, на т.нар. европейско правителство - Комисията. Всеки национален парламент излъчва правителство, а ЕП - не. В момента не съществува адекватна система за отчетност на европейската изпълнителна власт - ЕК. Това, което ме тревожи в политически план, е, че липсата на достатъчна отчетност на ЕК вече подкопава доверието на

гражданите и в националните политически парламентарни и демократични процедури. Доверието в европейските институции вече отдавна спада - но сега започва тревожно този спад да се предава и на институциите на национално ниво.

България скоро ще избере първите си евродепутати. Добре ли е европейският вот да се проведе паралелно с други избори?

Уместно е да се комбинира само при едно условие - че гласуването на европейски представители ще бъде мотивирано от "европейски" причини, а не европейските избори да се възприемат просто като още една възможност за гласоподавателя да каже дали харесва или не правителството в родината си. Избирателите на европейски вот трябва да имат ясен избор на алтернативи за това, каква обща политика да води Европа. Честно казано, вярвам, че българите биха могли да вдигнат стандарта в тази посока, спрямо някои от останалите страни-членки. Българите могат с гласуването си да изискат по-ясно разграничаване между отделните европейски партии - без значение за коя от тях гласуват. Българските избиратели трябва да настояват пред кандидатите си за бъдещи евродепутати ясно да им покажат какви алтернативи за бъдещето на Европа им предлагат.

Уместно ли е според Вас Брюксел да си създаде своя телевизия, нещо "а ла европейското Си Ен Ен"?

Не е добра идея Европейската комисия да си прави собствена телевизия. По-добре е ЕК и останалите институции да се постараят мнението и гласът им да се чува повече в съществуващите вече медии, най-вече на национално и регионално ниво. Не вярвам в т.нар. спонсорирана телевизия, нито в добротворството на мощни бизнес-структури, които доминират ефира. Има твърде много богати люде, доминиращи твърде силно върху медийната ни свобода, налице е концентрацията на твърде много политическа власт и собственост в ръцете на твърде ограничен кръг изключително влиятелни бизнес-организации. Медиите трябва да са свободни както от властите, така и от комерсиалния натиск. За щастие се наблюдава бум в развитието на алтернативни медии като интернет-портали, блогове и пр. Когато станат трайни, тези тенденции радикално ще променят нещата.

Има ли според вас достатъчно прозрачност в дейността на Еврокомисията по въпросите на разширяването?

ЕК е относително отворена, но Съветът не е. Нали си спомняте колко много уроци "научи" Комисията за това, че трябва да е прозрачна...? Проблемът е обаче в Съвета: когато се съберат национални представители от 25 - а скоро от 27 - държави, за да решават въпроси заедно. Тук вината за непрозрачността е на националните правителства. Битката за прозрачност до голяма степен е спечелена в ЕП и ЕК, но в Съвета - не е...

Мислите ли, че правилата, регламентиращи достъпа на лобисти до Европейската комисия, са на необходимото ниво?

Не мисля, дори и за Европарламента - не. Новият регистър за лобисти е стъпка напред, но е недостатъчна, понеже той няма задължителен характер. Правилата, регламентиращи отношенията между ЕК и лобистите, не са адекватни според мен. Твърде е голям делът на селективния достъп до най-важните фигури в ЕК, вземащи решения... Това важи най-вече за крупните индустриални интереси. Балансът до известна степен се постига благодарение на НПО - част от които впрочем също толкова мощни, че самите те се превръщат в ключови лобисти... Смятам, че трябва да се въведе публичен регистър за частните срещи между правещите политика (policy makers) и заинтересованите групи (interest groups) - и търговски, и нетърговски. Един пример: интересува ви

да кажем текущата преписка по определен национален въпрос, който е договарян с Брюксел между националната и европейската администрация: отидете в кабинета на шведския премиер или примерно на финансовия министър, и имате право да поискате да видите цялата им официална кореспонденция. Могат да откажат само ако съответният документ застрашава сигурността, но пък вие можете веднага да обжалвате пред специален съд, който в рамките - забележете! - на три часа се произнася дали е оправдано, че са ви отказали достъп до информация...

Казват, че чуждестранни експерти по европейските проекти, идващи тук, "изнасят" корупция, т.е. показват на местните най-добрите практики за корумпираност, едва ли не "служат за пример". Вие какво мислите?

Няма единен отговор по този въпрос. Има добри и лоши примери. Всеки проект е различен. Ако една национална администрация е наела хора - както вие казвате, чужденци - за да вършат определена работа по проект, то именно неин е ангажиментът да ги следи дали са почтени. Преходът към демокрация отваря големи предизвикателства - сред главните е постигането на отвореност и на прозрачност в процедурите по провеждането на обществените поръчки. България има големи проблеми, и ще продължи да има проблеми, при това не е единствена страна: проблеми с почтеността на обществените поръчки. И може да ни отнеме минимум едно поколение, докато се повишат стандартите: говоря не само за България, защото тези проблеми съществуват в почти всички страни-членки.

КОЙ Е ДЖОН ПАЛМЪР?

Джон Палмър е член на Управителния съвет на авторитетния Център за европейска политика (ЕРС) и вицепрезидент на програмата "Политическа Европа" към Центъра. В периода 1997-2005 г. е политически директор на Центъра за европейска политика. В продължение на 20 години - до 97-а - е редактор за цяла Европа със седалище в Брюксел на влиятелния британски вестник "Гардиан".

Като политически директор на ЕРС, Джон Палмър е и главен редактор на интернет изданието на центъра - Европейски обществен политически журнал - Предизвикателството Европа (Challenge Europe). Той има опит и като радио и телевизионен водещ. От 1983 до 1986 година, Джон Палмър е Директор на Greater London Enterprise Board - обществена агенция за регионално икономическо развитие. През същия период той е член на управителния съвет на London Transport.

Джон Палмър е автор на три книги по европейски въпроси: "Европа без Америка: кризата в атлантическите отношения" (Оксфорд Юнивърсити прес, 1987), "Бъдещето на европейската

ИНТЕРВЮ С ДЖОН ПАЛМЪР ОТ ЦЕНТЪРА ЗА ЕВРОПЕЙСКА ПОЛИТИКА

общност" (Хъчисънс, 1989) и "1992 и отвъд: европейската общност в 21-и век" (ЕК, Брюксел, 1991).